

Fotograf, který přesahoval žánry. Retrospektiva Pavla Jasanského v GHMP Domě fotografie ukazuje nejružnější aspekty jeho bohaté umělecké tvorby.

Tisková zpráva, 5. května 2025, Praha – Galerie hlavního města Prahy (GHMP) připravila první rozsáhlou retrospektivu fotografa, grafika a výtvarníka Pavla Jasanského. Od 6. května do 31. srpna nabídne v GHMP Domě fotografie ucelený pohled na jeho bohaté a mnohostranné celoživotní dílo, novátorsky rozkročené mezi fotografií, malbou, sochou i videem. Jasanský je znám zejména svou spoluprací na fotografiích a designu mnoha gramodesek, plakátů i multimediálních produkcí. Výstava i rozsáhlá knižní monografie připravená kurátorem Pavlem Vančátem se ale soustředí především na jeho volnou dokumentární a multimediální tvorbu.

Umělecká kariéra promovaného geologa Pavla Jasanského (1938–2021) začíná v bohémském podhoubí šedesátých let, kdy fotografoval tehdy nastupující hudebníky a byl také autorem fotografií pro Poetickou vinárnu Viola či grafické úpravy pro časopis *Divoké víno*. Od konce šedesátých let následovaly spolupráce na fotografiích a designu mnoha gramodesek, plakátů i výstavních produkcí, od nichž se ale Jasanský v osmdesátých letech odklonil a profiloval se jako jeden z klíčových autorů české fotografie, jehož tvůrčí odvaha ho zařadila k průkopníkům „intermediálního“ umění.

„Z dělníka časopisů, gramodesek a výstav sám sebe povýšil na zcela svrchovaného tvůrce obrazů, které paradoxně, a přitom logicky popírají vlastní existenci ať už v rozmáchlém žánru negativního malířského gesta, nebo v případě jeho klíčového cyklu Nová krajina, noví obyvatelé skrze úplné odpoutání se od svých tvůrců i adresátů. Tento Jasanského svět, prezentovaný jako nekonečné, bezúčelné a přehlčené bludiště samoúčelných obrazů, které přitom my sami můžeme zkoumat se zájmem, rozmyslem i s pobavením, je zcela aktuální i dnes,“ uvádí kurátor Pavel Vančát.

Jasanského stěžejní dílo cyklus **Nová krajina, noví obyvatelé (1985–1990)** v obecném významu ukazuje pocity senzitivního jedince na vrcholu moderní doby, zahlceného obrazovými informacemi. V závěru první dekády kapitalismu se Jasanský pouští do cyklu **Botič (1998–2001)**. Na prahu digitální doby zvolil překvapivě velký panoramatický formát černobílého negativu, aby vytvořil obrazové vzpomínání na místa svého dětství, kde pořídil první fotografie a která se proměnila ve dvou režimech.

Výstava v GHMP Domě fotografie představí mimo jiné také cyklus **Paristory (1967–1976)** z cest do Paříže, který Jasanskému přinesl umělecké uznání a v němž se projevil jako fotograf s výjimečnou empatií a postřehem. Ten uplatnil i v zobrazení emotivně vypjatých mikrosvětů ústavů a nemocnic či hřbitovů.

Závěrečnou kapitolou Jasanského díla je projekt nazvaný **Podepsané fotky (1965–2015)**.

V obsáhlém albu soustředil podepsané portréty svých příbuzných, přátel, kolegů i mezinárodních

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

celebrit, pořizované od šedesátých let do přelomu milénia. Představuje kroniku autorova vlastního života, vtělenou do těch druhých.

Protipól Jasanského dokumentární tvorby tvoří multimediální díla. A to počínaje spoluprací na projektu **Most (1981–1982)**, spočívajícím v sochařských a environmentálních intervencích do tehdy likvidovaného starobylého jádra města, nuceného ustoupit neúprosné těžbě uhlí. Vrcholem intermediálních snah je zřejmě první „videosocha“ v Čechách. Monstrózní instalace **Divák (1989)** kombinuje existenciálně pojatá fotoplátina s tušovou domalbou se sochou sedící postavy, která má místo hlavy televizní obrazovku. Dodnes je působivým obrazem abrazivního mediálního podvědomí konce osmdesátých let.

Na výstavě bude k vidění také doklad výtvarných experimentů, do nichž se Pavel Jasanský začal pouštět od konce sedmdesátých let: jde o **Hlavy a Otisky** nebo o projekt **Těla** vzniklý ve spolupráci s tanečnicí Evou Černou a Karlem Vaňkem.

Napříč tvorbou Pavla Jasanského se zrcadlí souboj s dobou a časem, k němuž autor přistupuje subtilně a ironicky. „*Jsem za celou rodinu rád, že výstava v GHMP Domě fotografie završuje téměř dva roky práce na uspořádání otcova bohatého archivu. Už loni na podzim jsme představili výběr jeho propagační tvorby v divadle Dobeška a před pár dny jsme zahájili výstavu jeho fotografií výtvarníků v prostorech Archivu výtvarného umění v DOXu. Plníme tím vším slib, který jsme mu dali ještě za jeho života. Myslím, že „fotr“ by z toho všeho měl velkou radost,*“ říká **Lukáš Jasanský.**

Helena Musilová, šéfkurátorka GHMP, pak dodává: „*Pavel Jasanský patří k těm autorům, kteří dokázali posouvat hranice média fotografie směrem k intermediálním experimentům a obrazovému myšlení. Jeho práce je dnes inspirativní právě v tom, jak svobodně a s nadhledem propojoval různé formy vizuálního vyjádření. Jeho tvorba zůstává překvapivě aktuální – svým humorem, obrazovou přemýšlivostí i skepsí vůči mediální zahlcenosti. Jasanského dílo mluví k různým generacím a nabízí možnost nového čtení nejen v kontextu dějin fotografie, ale i vizuální kultury obecně. Výstava navazuje na dlouhodobý profil GHMP, který dává prostor komplexním osobnostem českého umění, jež často působily mimo hlavní proud, ale zásadně ovlivnily jeho vývoj.*“

„*Tvorba Pavla Jasanského není jen průsečíkem médií, ale také živoucím dialogem s proměnami společnosti. Jeho schopnost zachytit napětí mezi osobní pamětí a kolektivní zkušeností ukazuje, jak umění může být současně kronikou i kritikem doby. Praha je ideálním místem pro retrospektivu takového vizionáře, jehož dílo překračuje generace a nutí nás ptát se, co dnes znamená být autentický,*“ říká pražský náměstek pro kulturu, cestovní ruch, památkovou péči, výstavnictví, národnostní menšiny a animal welfare **JUDr. Jiří Pospíšil.**

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: GHMP Zvon, GHMP Knihovna, GHMP Colloredo-Mansfeld, GHMP Dům fotografie, GHMP Bílkova vila, GHMP Zámek Troja a GHMP Bílkův dům.

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Návštěvníci se mohou s tvorbou Jasanského seznámit i díky rozsáhlé monografii **Pavel Jasanský (1938–2021)**, jejímž autorem je kurátor výstavy Pavel Vančát. V loňském roce ji vydal Archiv výtvarného umění společně s GHMP a čtenářům poskytuje komplexní pohled na mnohostranné a bohaté celoživotní dílo tohoto fotografa, grafika a výtvarníka. Samotná výstava je k vidění až do 31. srpna v GHMP Domě fotografie a bude doplněna o doprovodné programy a komentované prohlídky.

GHMP Dům fotografie

Revoluční 1006/5, 110 00 Praha 1 – Staré Město
Budova má bezbariérový přístup.

Otevřeno

út–st 10–18 h
čt 10–20 h
pá–ne 10–18 h

Pro aktuální informace k doprovodným programům, komentovaným prohlídkám a edukačním aktivitám prosím navštivte: www.ghmp.cz/vystavy/pavel-jasansky/.

Kontakty pro média:

Jana Smrčková

vedoucí Oddělení komunikace, programů a ediční činnosti
jana.smrckova@ghmp.cz
+420 778 710 688

Michaela Sikorová

PIARISTI
michaela.sikorova@piaristi.cz
+420 776 712 858

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: GHMP Zvon, GHMP Knihovna, GHMP Colloredo-Mansfeld, GHMP Dům fotografie, GHMP Bílkova vila, GHMP Zámek Troja a GHMP Bílkův dům.